

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 9Csp/191/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8118211910
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Sikorjak
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2019:8118211910.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov samosudcom JUDr. Rastislavom Sikorjakom v právnej veci žalobcu: F. V., N.. XX.XX.XXXX, A. K. X, XXX XX W., právne zastúpený JUDr. Igor Šafranko, advokát, so sídlom ul. Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zastúpeného Tomáš Kušnir, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 36 613 843, o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 506,76 € s prísl. a o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, takto

rozhodol:

- I. Žalobu v časti o vydanie bezdôvodného obohatenia zamieťa.
- II. Žalobu v časti o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky s názvom „Súhlas pre NBCB“ zamieťa.
- III. Žalobca je povinný zaplatiť žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100 %, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie o výške týchto trov.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa návrhom došlým súdu dňa 14.10.2018 domáhal na žalovanom vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 506,76 € s príslušenstvom a určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky.

1.1. Žalobca v návrhu uviedol, že so spoločnosťou GE Money a.s. uzavrel dňa 16.04.2007 Zmluvu o úvere a ďalších úverových produktoch č. 1204716056. Spoločnosť GE Money a.s. postúpila pohľadávku vyplývajúcu z predmetnej úverovej zmluvy na žalovaného dňa 23.09.2009. Táto skutočnosť vyplýva podľa žalobcu z oznámenia žalovaného o vykonávaní zrážok zo mzdy z 01.04.2014. Predmetom úverovej zmluvy bolo poskytnutie úveru vo výške 28 000,- Sk (929,43 €) s mesačnou splátkou vo výške 989,- Sk (32,83 €) s počtom splátok 48 a RPMN vo výške 28,12 %. Zmluva sa riadila právnym režimom zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia úverovej zmluvy. Podľa názoru žalobcu, táto úverová zmluva neobsahuje náležitosti, ktoré zákon u zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyžadoval, a to náležitosť podľa

O podľa § 4 ods. 2 písm. a) - sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov; ak je to možné treba uviesť aj súčet týchto platieb s upozornením na možnosť účtovania kompenzácie ušlých výnosov, ak veriteľ chce túto možnosť využiť,

O podľa § 4 ods. 2 písm. g) - RPMN, ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bezpoplatkov.

1.2. Podľa žalobcu, úverová zmluva neobsahuje správny údaj o výške RPMN, ktorý je v zmluve uvedený ako 28,12 %, keďže podľa výpočtu z internetovej kalkulačky mu RPMN vychádza na hodnotu 32,90 %. Podľa jeho názoru tak podstatný rozdiel vo výške RPMN má ten istý dôsledok ako neuvedenie RPMN. Keďže zmluva neobsahuje správny údaj o výške RPMN, má žalobca poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov. Na základe toho bol povinný vrátiť iba sumu mu poskytnutú, a pokiaľ vrátil viac, žalovaný sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil, a toto bezdôvodné obohatenie v tomto konaní požaduje. Keďže

mu bola poskytnutá suma vo výške 929,43 € a vrátil sumu 1 436,19 €, suma 506,76 € predstavuje bezdôvodné obohatenie získané žalovaným na jeho úkor.

1.3. V ďalšej časti žaloby sa žalobca domáha určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky v nasledujúcom znení - Súhlas pre NBCB: „Zákazník súhlasí aby GE poskytla údaje, ktoré uviedol na tomto formulári za účelom uvedeným v OP (informácii NBCB v časti súhlas a podmienky spracovania osobných údajov) prevádzkovateľovi Non Banking Credit Bureau, záujmové združenie právnických osôb, IČO: 42053404 (ďalej len NBCB). Tento súhlas zákazník udeľuje na dobu piatich rokov po skončení zmluvného vzťahu, resp. piatich rokov po zamietnutí žiadosti o úver. Tento súhlas je možné odvolať len za podmienky, že v lehote stanovenej týmto súhlasom sa hodnoverne preukáže nezákonné spracúvanie osobných údajov zákazníka, a tým porušovanie jeho práv a právom chránených záujmov ako v dôsledku takéhoto spracúvania.“ Žalobca má za zjavne neprimerané, že žalovaný predformuloval zmluvnú podmienku, podľa ktorej má spotrebiteľ udeliť široko koncipovaný súhlas s nakladaním s jeho osobnými údajmi. Ukladanie takýchto povinností spotrebiteľovi nemá oporu v žiadnom zákone.

2. Žalovaný sa k predmetu konania vyjadril podaním doručeným súdu dňa 06.11.2018 (č. I. 22-30), v ktorom uviedol nasledujúce:

- podľa jeho názoru k žiadnemu bezdôvodnému obohateniu nedošlo a na prijatie plnení zo strany žalovaného bol daný právny dôvod, a to zmluva o úvere,
- žalovaný vznáša námietku premlčania uplatneného nároku,
- žalovaný má za správny výpočet RPMN a predkladá o tom vzorec.

3. Súd vo veci rozhodoval na pojednávaní konanom dňa 07.01.2019, na ktorom žalobca a žalovaný zotrvali na svojich písomných vyjadreniach v celom rozsahu, pričom súd vykonal dokazovanie obsahom listín tvoriacich súdny spis ako aj výsluchom žalobcu a zistil nasledujúce:

Dňa 16.04.2007 došlo medzi žalobcom ako dlžníkom a právnym predchodcom žalovaného spoločnosťou GE Money k uzavretiu zmluvy o úvere a ďalších úverových produktov. Podľa tejto zmluvy žalobcovi bol poskytnutý úver vo výške 28 000,- Sk s výškou mesačnej splátky 989,- Sk. Dátum prvej platby bol do 16.05.2007, dátum pravidelnej splátky bol vždy 16-ty deň v mesiaci. Úver bol uzatvorený bez poistenia s počtom splátok 48. RPMN bola uvedená vo výške 28,12 %. Cena úveru bola 47 472,- Sk. Súd pri hodnotení tejto zmluvy vychádza z kópie poskytnutej žalovaným, nakoľko kópia vyhotovená žalobcom je menej čitateľná ako kópia poskytnutá žalovaným, pričom kópia poskytnutá žalobcom neobsahuje na druhej strane zmluvy časť s názvom „Súhlas a podmienky spracúvania osobných údajov“. Z tejto zmluvy vyplýva, že v časti žiadosti o úver sa nachádza súhlas pre NBCB, ktorý je takého znenia ako to uviedol žalobca v žalobe. Súd uznáva, že písmo v tejto časti je miniatúrne, napriek tomu z dôvodu grafickej úpravy a riadkovania je táto zmluvná podmienka dostatočne čitateľná. Aj keby súd mal za to, že napádaná zmluvná podmienka je nezrozumiteľná vzhľadom na použité písmo, nemohol by žalobe vyhovieť, keďže podľa rozhodnutia NS SR sp. zn. 5Cdo/12580/2015 - „Aby mohol súd v občianskom súdnom konaní, v ktorom ide (aj) o posúdenie otázky, či niektoré ustanovenie spotrebiteľskej zmluvy vykazuje znaky neprijateľnej podmienky, musí dôsledne skúmať a náležite rozlíšiť, či tvrdeným dôvodom neplatnosti je sama podstata zmluvnej podmienky (§ 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka), alebo taký dôvod neplatnosti, ktorý sa týka všeobecne každého prejavu vôle [napríklad preto, lebo vôľa nebola prejavovaná slobodne a dostatočne určito či zrozumiteľne (§ 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka) alebo pokiaľ ten, kto ho urobil, nemá spôsobilosť na právne úkony (§ 38 ods. 1 Občianskeho zákonníka) alebo ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov (§ 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka), alebo preto, že za spotrebiteľa konal ako zástupca ten, záujmy ktorého sú v rozpore so záujmami zastúpeného (§ 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka)]“ (z uznesenia najvyššieho súdu z 29. januára 2015 sp.zn. 3 Cdo 27/2011). K všeobecným dôvodom neplatnosti právneho úkonu patrí aj rozpor prejavu vôle z hľadiska jeho obsahu a účelu so zákonom, ako aj jeho obchádzanie a tiež rozpor s dobrými mravmi (§ 39 Občianskeho zákonníka). „Ak má súd v priebehu konania preukázané, že sú naplnené predpoklady pre absolútnu neplatnosť právneho úkonu, má povinnosť prihliadnúť na túto skutočnosť z úradnej povinnosti a ďalšími otázkami, napríklad neprijateľnými podmienkami sa nemusí vôbec zaoberať“ (viď Jaroslav Krajčo, Spotrebiteľská zmluva v aplikačnej praxi SR a EÚ, Eurounion, 2011 str. 133). Z uvedeného vyplýva, že ak súd rozhodujúci o nároku vyvodzovanom zo spotrebiteľskej zmluvy dospeje k záveru, že spotrebiteľská zmluva ako prejav vôle nemá zákonom stanovené náležitosti (§ 37 a nasl. Občianskeho zákonníka), vyslovuje jej neplatnosť nie z dôvodu existencie neprijateľnej zmluvnej podmienky, ale pre všeobecné dôvody neplatnosti každého prejavu vôle. V takomto prípade potom nie je možné založiť procesnú prípustnosť dovolania s poukazom na ustanovenie § 238 ods. 3

O.s.p., pretože nejde o taký výrok rozhodnutia súdu, ktorý by bol založený na vyslovení neprijateľnosti zmluvnej podmienky tak, ako to požaduje ustanovenie § 153 ods. 3 a 4 O.s.p.“

4. Podľa § 4 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia úverovej zmluvy dňa 16.04.2007

(1) Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná.

(2) Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí 6) obsahuje najmä

a) sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov; ak je to možné, treba uviesť aj súčet týchto platieb s upozornením na možnosť účtovania kompenzácie ušlých výnosov, ak veriteľ chce túto možnosť využiť,

b) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje,

c) cenu tovaru alebo poskytnutej služby,

d) identifikáciu vlastníka, ak vlastníctvo neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva spotrebiteľom,

e) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

f) meno a adresu spotrebiteľa,

g) ročnú percentuálnu mieru nákladov; ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov,

h) podmienky závislé od objektívnych skutočností, pri ktorých splnení môže byť upravená ročná percentuálna miera nákladov,

i) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c), ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; ide o určenie podmienok, za ktorých musí spotrebiteľ zaplatiť zvýšené náklady. Uvedie sa výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad.

(4) Pri nesplnení podmienok podľa odsekov 2 a 3 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe

a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo

b) dodaný tovar alebo poskytnutá služba.

(5) Od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

4.1. Vzhľadom na to, že nedostatok náležitosti uvedenej v § 4 ods.2 písm.a) zákona č. 258/2001 Z.z. v čase úpravy účinnej pri uzavretí zmluvy nevedol k bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, nebude sa ním súd ďalej zaoberať.

4.2. Pokiaľ ide o námietky žalobcu vo vzťahu k 4 ods.2 písm.g) zákona č. 258/2001 Z.z., toto podľa súdu dodržané bolo. Podľa § 2 písm.c) zákona č. 258/2001 Z.z. - celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom sú všetky náklady vrátane úroku a poplatkov, ktoré sú spojené s poskytnutím spotrebiteľského úveru, s výnimkou 3. poplatkov za prevod peňažných prostriedkov a za udržiavanie účtu určeného na získanie platieb na úhradu spotrebiteľského úveru, platenia úroku a iných poplatkov s výnimkou prípadov, keď spotrebiteľ nemá možnosť výberu veriteľa a tieto poplatky sú neprímerane vysoké v porovnaní s obvyklými poplatkami za obdobné úvery. To sa nevzťahuje na poplatky za vyberanie takýchto úhrad alebo platieb bez ohľadu na to, či sa vykonávajú v hotovosti alebo inak.

4.3. V prejednávanej veci žalovaný súd zaslal výpočet RPMN. Z toho výpočtu je zrejmé, že mesačná splátka 989,-Sk pozostávala zo splátky úveru vo výške 929,-Sk a z poplatku za vedenie účtu vo výške 60,-Sk. Splátka tak v zmysle zákona obsahovala všetky pravidelné mesačné platby a keďže poplatok za vedenie účtu do výpočtu RPMN nepatrí, tak výpočet RPMN so splátkou 929,-Sk mesačne vedie k RPMN uvedenej v zmluve. Podľa bodu 5.1. Obchodných podmienok - výška celkového zmluvného záväzku predstavuje súčet celkovej výšky uvedenej v ZÚ, úrokov, poplatkov a ostatných nákladov podľa ZÚ. Podľa Výňatku zo sadzobníka - poplatok za správu úveru je 60,-Sk mesačne. V obdobnej veci KS v Prešove, sp. zn. 8Co/94/2017 uviedol - 16. Súd prvej inštancie sa však okrem otázky premlčania vysporiadal aj so samotným nárokom žalobkyne. Zo žaloby doručenej súdu prvej inštancie dňa 12.08.2016 vyplýva, že žalobkyňa bezúročnosť a bezpoplatkovosť zmluvy vidí v neuvedení výšky úroku. Túto skutočnosť prvoinštančný súd náležitým spôsobom preskúmal a dospel k záveru, že úrok v úverovej zmluve uvedený bol, nakoľko bola v zmluve jednoznačne uvedená výška zmluvnej odmeny. Súd prvej inštancie zrozumiteľným spôsobom vysvetlil, že takéto vyjadrenie úrokov v zmluve je výstižnejšie ako len uvedenie výšky úrokovej sadzby (kde zjavne hrozí, že spotrebiteľ si výšku úrokov nebude vedieť vypočítať), pričom takémuto záveru prvoinštančného súdu nemožno nič vyčítať (vo veci

OS Prešov sp. zn. 9Csp/44/2016 - 11. Pokiaľ ide o uvedenie úrokov v úverovej zmluve, tieto tam uvedené boli. V úverovej zmluve je totiž jednoznačne uvedená výška zmluvnej odmeny, pričom z bodu 5. Zmluvných dojednaní je zrejmé, že zmluvná odmena je úročením úveru. Takéto vyjadrenie úrokov v zmluve považuje súd za výstižnejšie ako len uvedenie výšky úveru a úrokovej sadzby, kde zjavne hrozí, že si spotrebiteľ výšku úrokov vypočítať nebude vedieť. Výklad žalobkyne, že zmluva mala obsahovať výšku úrokovej sadzby, nie je podporený žiadnymi relevantnými argumentmi.)

4.4. Rovnako súd považuje za nesprávny záver žalobcu, že prípadné nesprávne uvedenie RPMN má rovnaké právne následky ako jeho neuvedenie. Takýto záver zo zákona č. 258/2001 Z.z. neplynie a za pravdu mu nedáva ani ďalší legislatívny vývoj a to zákon č. 129/2010 Z.z., ktorý rozlišuje medzi neuvedením RPMN a uvedením RPMN v neprospech spotrebiteľa. Ak by teda súd dospel k záveru o nesprávnom uvedení RPMN nemalo by to bez ďalšieho následky ako jej neuvedenie ale súd by následky posudzoval podľa ďalších okolností, najmä akým spôsobom a v akom rozsahu (v korelácii so sumou uvedenou v zmluve ako suma, ktorú má spotrebiteľ zaplatiť) nesprávne uvedenie RPMN mohlo spôsobiť ujmu spotrebiteľovi.

4.4. Vyššie uvedené závery považoval súd za potrebné uviesť za účelom preukázania, že nie každé konanie, ktoré advokátske kancelárie špecializujúce sa na ochranu spotrebiteľa hodnotia ako nekalé, porušujúce ochranu spotrebiteľa a pod., takým konaním aj skutočne je.

5. Žaloba je primárne zamietnutá z dôvodu, že aj keby nárok žalobcu bol daný, tak ho priznať nemožno z dôvodu jeho premlčania.

5.1. Okresný súd si je vedomý, že názor KS v Prešove na premlčanie bezdôvodného obohatenia, ktoré mal na úkor spotrebiteľa získať dodávateľ je takmer jednotný tak, ako je uvedené napr. v rozhodnutí sp. zn. 5Co/12/2018:

O K otázke plynutia subjektívnej premlčacej doby odvolací súd poukazuje na zjednocujúce stanovisko občianskoprávneho a obchodnoprávneho kolégia Krajského súdu v Prešove zo dňa 20.02.2018, s ktorým sa plne stotožňuje, a v zmysle ktorého „Za rozhodujúci pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby pre uplatnenie práva na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia podľa § 107 ods. 1 OZ treba považovať deň, kedy sa oprávnený v konkrétnom prípade dozvie o tom, že na jeho úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto ho získal. Vyžaduje sa skutočná, nielen predpokladaná vedomosť oprávneného o skutkových okolnostiach zakladajúcich bezdôvodné obohatenie a ktoré sú predpokladom uplatnenia práva na súde. Čas, kedy spotrebiteľ plní, je významný na účely objektívnej premlčacej doby (od kedy k bezdôvodnému obohateniu „došlo“) a nemožno ho bez ďalšieho spájať so začiatkom subjektívnej premlčacej doby len s poukazom na povinnosť poznať právo. Každý a teda aj spotrebiteľ je povinný poznať právo, no žiadny spotrebiteľ nemá povinnosť vedieť právo aj aplikovať. Tvrdenie spotrebiteľa o skutočnosti, na základe ktorej sa dozvedel o vzniku bezdôvodného obohatenia však aj spotrebiteľ musí preukázať a súd v súvislosti s tým umožní dodávateľovi použiť jeho procesné prostriedky“.

O K objektívnej premlčacej dobe odvolací súd uvádza, že žalovaný ako osoba dlhodobo podnikajúca na finančnom trhu má odbornú prevahu nad spotrebiteľom, ktorému poskytuje svoje služby, a preto možno od neho očakávať, že vo vzťahu k nemu sa bude správať poctivo. V predmete činnosti má okrem iného i poskytovanie úverov, teda jeho povinnosťou je poznať a dodržiavať právne predpisy vzťahujúce sa na poskytovanie úverov. Uvedené sa nedá potom hodnotiť inak ako úmyselné konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu. Aj keby odvolací súd pripustil, že žalovaný nechcel dojednať zmluvu so žalobkyňou v snahe získať prospech, ťažko možno uveriť, že žalovaný nevedel, čo môže takýmto konaním spôsobiť a pre prípad, že sa tak stane, že s tým nebol uzročený.

6. Podľa § 107 Občianskeho zákonníka

(1) Právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

(2) Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

(3) Ak sú účastníci neplatnej alebo zrušenej zmluvy povinní navzájom si vrátiť všetko, čo podľa nej dostali, prihladne súd na námietku premlčania len vtedy, ak by aj druhý účastník mohol premlčanie namietat.

6.1. Podľa Čl. 2 ods.2 C.s.p. - Právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo.

Podľa čl. 2 ods.3 C.s.p. - Ak sa spor na základe prihladenia na prípadné skutkové a právne osobitosti prípadu rozhodne inak, každý má právo na dôkladné a presvedčivé odôvodnenie tohto odklonu.

6.2. Z vyššie citovaných článkov C.s.p. vyplýva, že súd sa môže od ustálenej súdnej praxe odkloniť iba v prípadoch skutkovej a právnej osobitosti a s dôkladným odôvodnením tohto odklonu. Keďže okresný súd ctí precedenčnú záväznosť rozhodnutí NS SR ako najvyššej súdnej autority (bez selekcie, či sa mu právny názor NS SR hodí alebo nie) a v prejednávanej veci nevidí skutkové a právne osobitosti pre posudzovanie behu subjektívnej a objektívnej premlčacej lehoty, vychádza pri riešení tejto otázky z nasledujúcich rozhodnutí NS SR, keďže iné rozhodnutia NS SR im odporujúce podľa jeho vedomostí vydané neboli.

7. Objektívna premlčacia lehota:

KS v Žiline - 11Co/471/2014 - Odvolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že prvostupňový súd, pokiaľ rozhodoval o vznesenej námietke premlčania, nepostupoval v súlade s citovanými ustanoveniami Občianskeho zákonníka a svoje rozhodnutie nezaložil na konkrétnych, výsledkami vykonaného dokazovania preukázaných skutočnostiach a tvrdeniach; odvolacím súdom zvolené riešenie nastolenej otázky, kedy sa navrhovateľ dozvedel o vzniku bezdôvodného obohatenia, je založené na chybnom právnom posúdení.

Odvolací súd nepovažuje za správny názor, že navrhovateľ vedomosť o tom, kedy vzniklo bezdôvodné obohatenie, nadobudol až dorúčením rozsudku Krajského súdu Žilina 9Co/154/2012 <<http://merit.slv.cz/9Co/154/2012>>, ktorým sa odporca v danom konaní (v súčasnosti navrhovateľ) domáhal nezaplatenia regresných súm (vyplatené invalidné dôchodky vo výške 1.878,10 eur) a v danom konaní išlo o dávku rozdielnu od tej, ktorá je predmetom tohto konania. Odvolací súd je toho názoru, že k vzniku bezdôvodného obohatenia došlo najskôr dňom zaplatenia poslednej splátky (22.12.2008) navrhovateľa voči odporcovi a k tomuto dňu sa viaže začiatok plynutia premlčacej doby práva na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia. Oprávnený sa totiž dozvie o vzniku bezdôvodného obohatenia v okamihu, kedy preukázateľne získal informáciu o tých skutkových okolnostiach, na základe ktorých si môže urobiť dostatočný úsudok o tom, ktorá určitá (konkrétna) osoba je zodpovedná za vznik bezdôvodného obohatenia. Nemusí však ísť o nespochybniteľnú istotu o takomto zodpovedajúcom subjekte. Preto pokiaľ aj navrhovateľ získal informáciu o skutkových okolnostiach týkajúcich sa odporcu, ako za bezdôvodné obohatenie zodpovedajúceho subjektu po doručení rozsudku odvolacieho súdu v inej veci, tak nemožno konštatovať, že zo strany odporcu išlo o vznik bezdôvodného obohatenia úmyselným konaním, v ktorom prípade platí 10-ročná premlčacia doba. Zároveň odvolací súd konštatuje, že subjektívna lehota musí byť naplnená najneskôr s uplynutím objektívnej doby, ktorá je 3 roky, resp. u úmyselného konania 10 rokov. V danom prípade však v čase podania žaloby 3-ročná objektívna premlčacia doba (počítaná od vzniku bezdôvodného obohatenia) už uplynula a do úvahy by prichádzala z hľadiska relevantnosti len objektívna 10-ročná premlčacia doba, avšak neboli splnené podmienky pre jej aplikáciu, nakoľko zo spisového materiálu ani z tvrdených skutočností oboma účastníkmi konania nevyplývali také skutočnosti, ktoré by preukazovali úmysel odporcu získať právo na vydanie bezdôvodného obohatenia. Jednak z toho dôvodu, že odporca je presvedčený o správnosti svojho nároku a správnej aplikácie § 238 Zákona o sociálnom poistení na daný prípad a jednak z toho dôvodu, že ani navrhovateľ nepreukázal, že by odporca vo viacerých obdobných prípadoch založených na rovnakom skutkovom a právnom posúdení postupoval v rozpore s ust. § 238 ods. 1 Zákona o sociálnom poistení. Úmysel odporcu ohľadne získania bezdôvodného obohatenia nie je možné odvodzovať iba z názoru odvolacieho súdu iba z jedného konania, a to vzhľadom na to, že tento právny záver je záväzný len pre danú vec. Osobitne za situácie, keď sa o vzniku bezdôvodného obohatenia účastníci dozvedeli zjavne až po uplynutí objektívnej 3-ročnej lehoty na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia od momentu jeho vzniku. Preto v danom prípade je na mieste uplatnenie 3-ročnej objektívnej premlčacej doby, ktorá uplynula dňa 22.12.2011.

NS SR sp. zn. 5 Cdo/291/2015 (rozhodnutie o dovolaní voči rozsudku KS v Žiline sp. zn. 11Co/471/2014) - V konaní neboli zistené ani predložené také rozhodnutia súdov či záväzné judikáty, v ktorých by už sporná otázka regresu z titulu vyplatených dávok nemocenského voči zamestnávateľovi bola riešená a z ktorých by tak vyplývala nezákonnosť postupu žalovanej voči žalobcovi v čase vzniku bezdôvodného obohatenia a ktoré by dokazovali, že žalovaná mala vedomosť o nesprávnom postupe a o tom, že nemá zákonný podklad na vymáhanie regresných nárokov na dávkach nemocenského voči žalobcovi. Záver tohto súdu, že právo Sociálnej poisťovne na náhradu vyplatených plnení voči zamestnávateľovi nie je možné bez ďalšieho vyvodiť z ustanovenia § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. z dôvodu porušenia predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, nevyklučuje, že takýmto zavineným protiprávnym konaním zamestnávateľa v zmysle citovaného ustanovenia bude

práve zavinené porušenie bezpečnostných predpisov v príčinnej súvislosti s vyplatením dávok. Keďže v konaní nebol preukázaný ani priamy ani nepriamy úmysel žalovanej získať bezdôvodné obohatenie na úkor žalobcu, nevznikol ani dôvod pre aplikáciu 10-ročnej objektívnej premlčacej doby. Z týchto dôvodov bol správny záver odvolacieho súdu, že právo žalobcu je premlčané, pretože 3-ročná objektívna premlčacia doba začala plynúť dňa 22. decembra 2008 (uhradením poslednej finančnej čiastky žalobcu v prospech žalovanej) a uplynula dňa 22. decembra 2011, t.j. pred podaním žaloby na súd dňa 8. februára 2013.

ÚS SR - III. ÚS 448/2017 (rozhodujúci o sťažnosti voči vyššie uvedeným rozhodnutia KS v ZA a NS SR) - Sťažovateľ nasmeroval svoju sťažnosť proti rozhodnutiu krajského súdu i najvyššieho súdu, pričom opätovne zopakoval a predostrel svoj právny pohľad na vec prezentovaný pred všeobecnými súdmi. Uvádza, že napadnutými rozhodnutiami došlo k neprípustnému zásahu do jeho označených práv z dôvodu zaujatia nesprávneho právneho názoru k otázke premlčania bezdôvodného obohatenia. Tvrdenia krajského súdu i najvyššieho súdu o neúmyselnom obohatení žalovaného sú podľa názoru sťažovateľa „v hrubom rozpore so súdnou praxou s prvkami svojvôle a arbitrárnosti. Nakoľko išlo zo strany žalovaného o úmyselné obohatenie, platí 10-ročná objektívna premlčacia doba. Z hľadiska posúdenie subjektívnej premlčacej doby bolo pritom nesporné, že o bezdôvodnom obohatení som sa dozvedel až dňa 04.12.2012, kedy mi bol doručený zmeňujúci rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co 154/2012 <<http://merit.slv.cz/9Co154/2012>> zo dňa 11.10.2012, v ktorom krajský súd vyslovil neexistenciu práva žalovaného na akúkoľvek regresnú náhradu a celú vec účastníkom detailne (po cca 5 pojednávaniach a jednej kasácii) účastníkom právne vysvetlil a zmenil rozsudok okresného súdu. Uvedený deň je rozhodujúcim pre začatie plynutia 2-ročnej subjektívnej premlčacej doby. Je nelogické, že by som žalovanému plnil za stavu, že by som mal vedomosť o neexistencii práva žalovaného. Ak by som túto vedomosť mal, logicky by som žalovanému nič neplatil. Subjektívna premlčacia doba tak logicky nemohla plynúť odo dňa vykonania platby.“ Sťažovateľ je tak presvedčený o tom, že nárok uplatnil včas v 2-ročnej subjektívnej a v 10-ročnej objektívnej premlčacej dobe. Zo strany žalovaného išlo o „hrubo nezákonné“ konanie, a preto ide o úmyselné obohatenie. Dôvodí, že právny omyl je podľa právnej teórie irelevantný a „je úplne nerozhodné, že si žalovaný sám vyložil (resp. skôr dotvoril) zákon podľa svojich potrieb a v môj neprospech. V danej veci navyše nešlo o žiaden právny omyl, ale o cielené konanie a zavádzanie mojej osoby. Rozhodujúcim pri bezdôvodnom obohatení bola skutočnosť, že žalovaný plnenie bez právneho dôvodu aktívne a úmyselne vymáhal a jeho celé konanie smerovalo k získaniu plnenia, na ktoré od počiatku nemal právny nárok, avšak žalovaný neustále prezentoval opak. Ide tak zreteľne o úmysel získať bezdôvodné obohatenie. Podstatné je, že v mojej veci žalovaný postupoval nezákonne a úmyselne sa obohatil, čo je nesporné.“ Pre účely overenia opodstatnenosti námietok predostretých sťažovateľom sa ústavný súd oboznámil s obsahom spisu vedeného okresným súdom pod sp. zn. 2 C 116/2013 <<http://merit.slv.cz/2C116/2013>> a v rámci neho i s napadnutým rozhodnutím sp. zn. 5 Cdo 291/2015 <<http://merit.slv.cz/5Cdo291/2015>> z 28. februára 2017, ktorým najvyšší súd dovolanie sťažovateľa zamietol. V jeho obsahu najvyšší súd konštatoval, že odvolací súd nárok žalobcu nezamietol z dôvodu uplynutia subjektívnej premlčacej doby či jej nesprávne určeného počiatku, ale z dôvodu, že už pred podaním žaloby došlo k uplynutiu objektívnej premlčacej doby. Najvyšší súd tento právny záver krajského súdu považoval za správny a v relevantnej časti odôvodnenia svojho rozhodnutia uviedol: „Pre stanovenie počiatku plynutia objektívnej premlčacej doby ... je rozhodujúci okamih, kedy bezdôvodné obohatenie vzniklo. Všeobecne je týmto dňom ten deň, kedy by si oprávnená osoba mohla svoje právo na vydanie bezdôvodného obohatenia uplatniť po prvý krát, t.j. kedy by mohla podať žalobu (actio nata), pričom nie je rozhodujúce, či bola v situácii, ktorá mu uplatnenie práva prípadne znemožňovala ... Ide o objektívne určený počiatok behu premlčacej doby, ktorý sa odvíja od právnych skutočností, prípadne udalostí, ktorých vznik či existencia sú nezávislé od úrovne vedomia (znalostí) oprávneného subjektu zodpovednostného vzťahu. Odvolací súd správne určil počiatok plynutia objektívnej premlčacej doby na deň, kedy žalobca uhradil za žalovanú (ako tvrdil neoprávnene) poslednú splátku vyplateného nemocenského, t.j. 22. decembra 2008.“ Najvyšší súd ďalej v rámci odôvodnenia svojho rozhodnutia konštatoval, že Občiansky zákonník predpokladá 3-ročnú objektívnu premlčaciu dobu a 10-ročná premlčacia doba sa uplatní iba v prípade ak ten, kto sa domáha vydania bezdôvodného obohatenia tvrdí a preukáže, že bezdôvodné obohatenie bolo na jeho úkor získané úmyselne. Následne vychádzal z právnej úpravy zavinenia obsiahnutej v trestnom zákone (s. 8 napadnutého rozsudku najvyššieho súdu, pozn.) a uzavrel, že rozhodujúcim znakom úmyselného konania je predchádzajúca vedomosť subjektu, ktorý sa neoprávnene obohatil, o tom, že svojím konaním získava (úmysel priamy) alebo získať môže (úmysel nepriamy) plnenie, ktoré mu nepatrí a na ktoré nemá nárok. Aplikujúc uvedené na prípad sťažovateľa zhrnul, že „žalobca v konaní netvrdil ani nepreukázal (a ani odvolací súd nezistil) žiadne také skutkové okolnosti, ktoré by viedli k záveru, že žalovaná pri

vymáhání regresného nároku podľa zákona č. 461/2003 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2003/461/>> Z. z. postupovala s úmyslom získať od žalobcu plnenie, na ktoré nemá nárok a ani také okolnosti, ktoré by preukazovali vedomosť žalovanej (resp. jej zamestnanca) o tom, že koná v rozpore so zákonom a neoprávnene vymáha regresný nárok. Skutočnosť, že žalovaná aktívne vymáhala peňažné plnenie od žalobcu nepreukazuje jej vedomosť o tom, že na plnenie, ktoré vymáhala nemala nárok a získavala ho bez právneho dôvodu, ani jej úmysel obohatiť sa týmto spôsobom na úkor žalobcu. Povinnosť žalovanej postupovať aktívne a vymáhať škodu od tretích osôb, ktorá vznikla výplatou dávok v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania, jej ako verejnoprávnej inštitúcii poverenej plnením úloh v zmysle zákona č. 461/2003 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2003/461/>> Z.z. vyplýva priamo zo zákona.“ K tomu ústavný súd dodáva, že vedomosť žalovanej o tom, že plnenie jej nepatrí alebo jej bolo poskytnuté omylom, sa neprezumuje. Sťažovateľ, ktorý sa domáha vrátenia plnenia, musí preukázať, že žalovaná vedela alebo z okolností musela predpokladať, že jej vyplatená suma nepatrí, čo sa v danom prípade nepreukázalo. Citujúc z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia „žalovaná počas celého konania zastávala názor, že postupovala v súlade s § 238 zákona a uviedla aj argumenty na podporu svojich tvrdení, pričom neuviedla, že by svoj postup v obdobných prípadoch ako u žalobcu akokoľvek menila. V konaní neboli zistené ani predložené také rozhodnutia súdov či záväzné judikáty, v ktorých by už sporná otázka regresu z titulu vyplatených dávok nemocenského voči zamestnávateľovi bola riešená a z ktorých by tak vyplývala nezákonnosť postupu žalovanej voči žalobcovi ... a ktoré by dokazovali, že žalovaná mala vedomosť o nesprávnosti svojho postupu a o tom, že nemá zákonný podklad na vymáhanie regresných nárokov na dávkach nemocenského voči žalobcovi. ... Keďže v konaní nebol preukázaný ani priamy ani nepriamy úmysel žalovanej získať bezdôvodné obohatenie na úkor žalobcu, nevznikol ani dôvod pre aplikáciu 10-ročnej objektívnej premlčacej doby. Z týchto dôvodov bol správny záver odvolacieho súdu, že právo žalobcu je premlčané, pretože 3-ročná objektívna premlčacia doba začala plynúť dňa 22. decembra 2008 (uhradením poslednej finančnej čiastky žalobcu v prospech žalovanej) a uplynula dňa 22. decembra 2011, t.j. pred podaním žaloby na súd dňa 8. februára 2013.“.

7.1. Vo vyššie uvedenej línii pokračuje NS SR aj v aktuálnom rozhodnutí sp.zn. 1Cdo/238/2017 - 18. V prejednávanej veci odvolací súd posúdil bezdôvodné obohatenie žalovaného ako úmyselné, pričom konštatoval nepriamy úmysel žalovaného získať majetkový prospech bez právneho dôvodu na úkor žalobkyne. Z napadnutého rozsudku odvolacieho súdu možno vyvodíť, že uvedený nepriamy úmysel žalovaného je daný určitými faktormi a okolnosťami, ktoré spočívajú v profesionálnosti a odbornosti žalovaného, v dlhoročnom pôsobení žalovaného na finančnom trhu v oblasti poskytovania úverov a pôžičiek, v úmysle žalovaného dosiahnuť zisk dojednaním nekorektných úrokov a odplaty a taktiež v množstve súdnych sporov nebankových subjektov so spotrebiteľmi.

19. Tu dovolací súd konštatuje, že samotné všeobecné skutočnosti (fakty) o profesionálnom podnikateľskom postavení nebankových subjektov v oblasti poskytovania úverov a doterajšia súdna prax týkajúca sa ochrany spotrebiteľov v obdobných prípadoch samé o sebe nemôžu bez ďalšieho zakladať nepriamy úmysel nebankového subjektu (veriteľa). Ako už bolo vyššie uvedené, v predmetnom prípade je nutné dôsledne skúmať vôľovú a vedomostnú zložku zavinenia aplikujúc analógiu podľa trestného práva hmotného pri právnom posúdení formy zavinenia, a to s dôrazom na čas konania protiprávneho úkonu, resp. získania neoprávneného majetkového prospechu. Pri bezdôvodnom obohatení je preto dôležité zistiť, kedy k obohateniu došlo z objektívneho hľadiska a v tom čase preukázať úmysel veriteľa, resp. jeho zavinenie, aby bolo možné jednoznačne posúdiť, či je potrebné aplikovať 3-ročnú alebo 10-ročnú premlčaciu lehotu. Z uvedeného teda zákonite vyplýva, že v prvom rade je potrebné správne právne posúdiť, z akého dôvodu došlo k bezdôvodnému obohateniu v zmysle § 451 ods. 2 OZ. Iná situácia nastáva napr. pri bezdôvodnom obohatení bez právneho dôvodu ako pri bezdôvodnom obohatení z neplatného právneho úkonu z časového hľadiska, kedy k obohateniu reálne došlo. Až po správnom určení okamihu, kedy k obohateniu došlo, je možné pristúpiť ku skúmaniu zavinenia veriteľa, pričom dôkazné bremeno zaťažuje žalobcu. Žalobca musí preukázať, že v čase kedy došlo k obohateniu, mal žalovaný úmysel získať majetkový prospech na jeho úkor. V prípade nepreukázania úmyslu žalovaného (vedomostnej aj vôľovej zložky úmyslu) musí byť aplikovaná všeobecná trojročná objektívna lehota.

21. Dovolací súd preto konštatuje, že právny záver odvolacieho súdu ohľadne toho, že samotný fakt, že nebankový subjekt poskytujúci úver spotrebiteľovi je v postavení profesionálneho podnikateľa vo všeobecnosti bez ďalšieho nemôže zakladať úmysel tohto nebankového subjektu bezdôvodne sa obohatiť na úkor spotrebiteľa. Z uvedeného vyplýva, že právne posúdenie objektívnej premlčacej lehoty súdmi nižších inštancií bolo nesprávne.

7.2. Ak by teda hypoteticky súd pripustil, že zmluva mala vady vedúce k bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, tak objektívna premlčacia lehota by začala plynúť dňom nasledujúcim po dni preplatenia istiny úveru, keďže týmto dňom by bezdôvodné obohatenie vzniklo. Priznať by tak hypoteticky bolo možné iba platby žalobcu prevyšujúce poskytnutú istinu a zaplatené po 14.10.2015, keďže žaloba bola podaná dňa 14.10.2018.

8. Subjektívna premlčacia lehota:

Podľa NS SR sp. zn. 3Cdo/167/2017 - Okresný súd Liptovský Mikuláš (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo 14. júna 2016 č.k. 5 C 49/2016-67 zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala, aby žalovanej bola uložená povinnosť zaplatiť jej sumu 2 863,98 € s príslušenstvom, ktorá predstavuje bezdôvodné obohatenie žalovanej získané na úkor žalobkyne. Vychádzal z nasledujúceho: V zmysle § 4 ods. 2 písm. g/ zákona č. 258/2001 Z.z. podstatnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere bol okrem všeobecných náležitostí aj údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov (ďalej len „RPMN“). V danom prípade tento údaj v uzatvorených zmluvách absentoval, preto sa malo vychádzať z toho, že úver je poskytnutý bezúročne a sumy vyplatené nad výšku poskytnutého úveru predstavujú bezdôvodné obohatenie. Súd prvej inštancie poukázal na to, že žalovaná vo vyjadrení k žalobe účinne vzniesla námietku premlčania práva žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia. Konštatoval, že k jeho premlčaniu došlo tak v subjektívnej dvojročnej premlčacej dobe, ako aj v objektívnej trojročnej premlčacej dobe (§ 107 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka). Zákon č. 258/2001 Z.z. bol vyhlásený v Zbierke zákonov a dňom jeho uverejnenia platí domnienka, že sa stal známy pre každého, koho sa týka. Treba preto vychádzať z toho, že žalobkyňa v čase uzavretia zmluvy vedela, že ak v zmluvách chýba údaj o RPMN, úver je bezúročný a bez poplatkov. Jej tvrdenia, že o bezdôvodnom obohatení sa (subjektívne) dozvedela až po vysvetlení, ktoré jej podal právny poradca približne 2 mesiace pred podaním žaloby, považoval za účelové. Podľa názoru súdu prvej inštancie sa žalobkyňa reálne dozvedela, že na jej úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu dňom, v ktorom zaplatila úrok, ktorý nebola povinná zaplatiť (pri prvej zmluve 22. júna 2006, pri druhej zmluve 23. mája 2007 a pri tretej zmluve 22. apríla 2008). Objektívna trojročná premlčacia doba jej začala plynúť okamihom získania bezdôvodného obohatenia žalovanou, to znamená pri prvej zmluve 30. októbrom 2006, pri druhej zmluve 24. augustom 2007 a pri tretej zmluve 22. aprílom 2008. Pokiaľ bola žaloba podaná na súde až 11. apríla 2016, bolo ňou uplatnené premlčané právo. Za nenáležitú označil pritom súd prvej inštancie argumentáciu žalobkyne o desaťročnej objektívnej premlčacej dobe. Žalovaná sa totiž nedopustila úmyselného konania, predpokladom ktorého je vedomosť konajúceho, že sa bezdôvodne obohacuje; to v jej prípade preukázané nebolo.

Na odvolanie žalobkyne Krajský súd v Žiline (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 9. novembra 2016 sp. zn. 7 Co 302/2016 napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny. Odvolací súd poukázal na to, že pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby je rozhodujúci deň, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu, a kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil. Oprávnený sa dozvie o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, kto sa na jeho úkor obohatil vtedy, keď skutočne (preukázateľne) zistí skutkové okolnosti, na základe ktorých môže podať žalobu o vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia, t.j. keď nadobudne vedomosť o rozsahu bezdôvodného obohatenia a o osobe obohateného, a to bez ohľadu na to, že sa o týchto skutočnostiach mohol dozvedieť aj skôr. To, kedy oprávnený získal informácie o právnej stránke možnosti domáhať sa vydania bezdôvodného obohatenia (napríklad o tom, ako možno právne kvalifikovať jeho nárok), nie je pri posudzovaní okamihu začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby vôbec relevantné [odvolací súd v súvislosti s tým poukázal na právne závery vyjadrené v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 1 Cdo 67/2011]. Rozhodujúcim pritom je, že zákon č. 258/2001 Z.z. priamo ustanovuje, kedy sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. I keď je v danom prípade žalobkyňou spotrebiteľka práva nezalá, bolo by neprimeranou ochranou jej práva, pokiaľ by bol začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby posunutý na deň, kedy sa od svojho právneho poradcu dozvedela, že žalovaná sa na jej úkor obohatila. Podľa názoru odvolacieho súdu, zhodného s názorom súdu prvej inštancie, subjektívna dvojročná premlčacia doba na vydanie bezdôvodného obohatenia uplynula v danom prípade pred podaním žaloby. Súd prvej inštancie bol preto povinný prihliadnuť na námietku premlčania dôvodne vznesenú žalovanou, v dôsledku ktorej nemohol žalobkyňu priznať premlčané právo. Podľa právneho názoru odvolacieho súdu žalobkyňa nepriliehavo poukázala na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 6 MCdo 9/2012, v zmysle ktorého princíp „vigilantibus iura scripta sunt“ v spotrebiteľských veciach v konkrétnych súvislostiach ustupuje dôležitejšiemu princípu, ktorým je ochrana práv spotrebiteľa. V danom prípade totiž žalovaná vzniesla hmotnoprávnu námietku premlčania, na ktorú súd musel vziať zreteľ. Ak druhá strana účinne vzniesla námietku premlčania, nemožno ani v prípade spotrebiteľa

pripustiť odlišnú interpretáciu ustanovení zákona o plynutí subjektívnej premlčacej doby, v ktorej sa môže domáhať vydania bezdôvodného obohatenia.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie spísané advokátom, ktorý v článku II. dovolania výslovne uviedol, že podaný mimoriadny opravný prostriedok je prípustný podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, lebo napadnuté rozhodnutie, ktorým bol potvrdený prvoinštančný rozsudok, záviselo od vyriešenia právnej otázky v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu zatiaľ ešte nevyriešenej. Podľa presvedčenia žalobkyne odvolací súd založil rozhodnutie na nesprávnom právnom názore, ktorým de facto zotrel rozdiel medzi subjektívnou a objektívnou premlčacou dobou. Žalobkyňa, plniac svoje povinnosti z úverových zmlúv, poskytovala - ako spotrebiteľka - žalovanej peňažné plnenia, pričom nemala vedomosť o tom, že v zmluve chýba nejaká náležitosť, v dôsledku ktorej je úver bezúročný a bez poplatkov. Ficcia znalosti právnych predpisov sa v jej prípade nemôže uplatniť. Odvolacím súdom prijatý právny názor o začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby je nepodložený výsledkami vykonaného dokazovania a priečiaci sa zákonu (§ 102 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Skutočnú vedomosť o tom, že žalovaná sa na jej úkor bezdôvodne obohatila, získala žalobkyňa až po právnej porade 26. januára 2016, bezprostredne po ktorej udelila plnú moc svojmu právnenému zástupcovi, aby ju zastupoval v danom spore. Od tohto dňa do podania žaloby neuplynula žiadna premlčacia doba. Zdôraznila, že pre začatie plynutia subjektívnej premlčacej doby je nevyhnutné preukázať vedomosť jednak o vzniku bezdôvodného obohatenia, jednak o tom, kto sa bezdôvodne obohatil. V danom prípade výsledky vykonaného dokazovania nepreukázali, že by žalobkyňa získala takúto vedomosť pred 26. januárom 2016. Z týchto dôvodov dovolateľka žiadala napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.

V danom prípade právna otázka, ktorú dovolateľka nastolila v dovolaní, bola už dovolacím súdom vyriešená. Najvyšší súd v rozhodnutí sp. zn. 1 Cdo 67/2011 pripomenul, že právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil (§ 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo (§ 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Najvyšší súd tu konštatoval, že v prípade práva na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia zákon ustanovuje dvojročnú subjektívnu a trojročnú, resp. desaťročnú objektívnu premlčaciu dobu. Ich vzájomný vzťah je taký, že pokiaľ skončí plynutie jednej z nich a dôjde k vznieseniu námietky premlčania, premlčané právo nemožno oprávnenému priznať. Objektívna premlčacia doba začína plynúť od okamihu, keď k bezdôvodnému obohateniu skutočne (fakticky) došlo, a to bez ohľadu na to, či oprávnený o ňom vedel alebo nie. Pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby je rozhodujúci deň, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil. Keďže oprávnený sa o bezdôvodnom obohatení nemôže dozvedieť skôr, ako vzniklo, ani subjektívna premlčacia doba nemôže začať plynúť skôr ako objektívna. Oprávnený sa dozvie o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, kto sa na jeho úkor obohatil vtedy, keď skutočne (preukázateľne) zistí skutkové okolnosti, na základe ktorých môže podať žalobu o vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia, t. j. keď nadobudne vedomosť o rozsahu bezdôvodného obohatenia a o osobe obohateného, a to bez ohľadu na to, že sa o týchto skutočnostiach mohol dozvedieť aj skôr.

Pre účely preskúmaného prípadu treba osobitne poukázať na tú časť odôvodnenia rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 67/2011, v ktorej uviedol, že „to, kedy sa oprávnený dozvedel (dospel k záveru), ako jeho nárok vyplývajúci z týchto skutkových okolností možno právne kvalifikovať, nie je pri posudzovaní okamihu začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby vôbec relevantné. To znamená, že oprávnený sa dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil (§ 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka), keď získa znalosť tých skutkových okolností, z ktorých je možné vyvodiť zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie“.

K obdobným právnym záverom dospel najvyšší súd tiež v rozhodnutí sp. zn. 5 Cdo 121/2009, v ktorom uviedol, že pre začiatok behu dvojročnej subjektívnej premlčacej doby je rozhodný deň, kedy sa oprávnený v konkrétnom prípade skutočne dozvie o tom, že došlo na jeho úkor k získaniu bezdôvodného obohatenia a kto ho získal. Pre záver dozvedieť sa o tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a o tom, kto ho získal, je vždy rozhodujúce zistenie „skutkového stavu“ (poznámka odvolacieho súdu: teda nie posúdenie jeho právnej kvalifikácie).

Na podklade uvedeného odvolací súd konštatuje, že žalobkyňa nedôvodne tvrdí, že právna otázka, ktorú nastolila v dovolaní, nebola ešte dovolacím súdom vyriešená. Na tom nemôže nič zmeniť nesúhlas žalobkyne založený na jej skutkových tvrdeniach, v zmysle ktorých sa o okolnostiach významných z hľadiska určenia začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby dozvedela v iný deň, než uviedol odvolací súd.

Dovolací soud k předcházejícím bodům poznamenává, že při argumentácii akýmkoľvek súdnym rozhodnutím treba vždy jeho text vnímať v kontexte konania, v ktorom bolo rozhodnutie vydané. V danom prípade žalobkyňa nenáležite poukazuje na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 6 MCdo 9/2012 [a v ňom vyjadrený právny názor (že princíp „vigilantibus iura scripta sunt“ ustupuje v spotrebiteľských veciach v závislosti od konkrétnych okolností princípu dôležitejšiemu, ktorým je ochrana práv spotrebiteľa)] vydané v skutkovo a právne odlišnej (exekučnej) veci, líšiacej sa od predmetného sporu žalobkyne a žalovanej nielen z hľadiska podstaty a účelu konania, ale aj procesného postavenia spotrebiteľa. Nie bezvýznamnou je tu tiež okolnosť, že v konaní sp. zn. 6 MCdo 9/2012 poukázal najvyšší súd na uvedený princíp v súvislosti s riešením procesnej otázky (oprávnenia exekučného súdu skúmať právomoc rozhodcovského súdu vydať rozhodcovský rozsudok); v danom prípade ale žalovaná v dovolaní vzťahuje uplatnenie tohto princípu na riešenie hmotnoprávnej otázky (začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby).

8.1. NS SR tak rozhodol v súlade s právnymi názormi ako prevažujúcej praxe krajských súdov iných ako KS v Prešove, tak aj v súlade s názormi vyslovenými v českej súdnej praxi, kde podľa O NS ČR sp. zn. 26Cdo/785/2011 - „Pro počátek subjektivní promlčecí doby podle § 107 <<http://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?documentId=onrf6mjzgy2f6nbqfzygmmjqq4>> odst. 1 ObčZ je v případě bezdůvodného obohacení získaného plněním z neplatné smlouvy rozhodující vědomost oprávněného o těch skutkových okolnostech, z nichž lze dovodit, že smlouva, z níž bylo plněno, je neplatná. Není přitom významné, zda oprávněný má takové právní znalosti, aby byl subjektivně schopen posoudit uvedené skutkové okolnosti a zjistit, že smlouva, podle níž plnil, neplatná skutečně je. Podle právní teorie (srovnej např. Švestka, J., Spáčil, J., Škárová, M., Hulmák, M. a kol. Občanský zákoník <<http://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?documentId=onrf6mjzgy2f6nbq>> I. § 101 - 110. Komentář. 2. vydání. Praha: C.H. Beck, 2009, 609 s.) i praxe (např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 16. 9. 2010, sp. zn. 30 Cdo 446/2009 <<http://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?documentId=njptembrgbpxm6lcmvzf63ttl4ytmnjw>>) je pro počátek běhu dvouleté subjektivní promlčecí doby podle § 107 <<http://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?documentId=onrf6mjzgy2f6nbqfzygmmjqq4>> odst. 1 obč. zák. rozhodný okamžik, kdy se oprávněný v konkrétním případě skutečně dozví o tom, že došlo na jeho úkor k získání bezdůvodného obohacení a kdo jej získal. V případě bezdůvodného obohacení získaného plněním z neplatné smlouvy je takovou rozhodující vědomostí znalost oprávněného těch skutkových okolností, z nichž lze dovodit, že smlouva, z níž bylo plněno, je neplatná. Není přitom významné, zda oprávněný má takové právní znalosti, aby byl subjektivně schopen posoudit uvedené skutkové okolnosti a zjistit, že smlouva, podle níž plnil, je neplatná (srov. usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 18. 3. 2008, sp. zn. 28 Cdo 3977/2007 <<http://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?documentId=njptembqhfpgwxzwwgeyta>>). V souzené věci byla okolnost, že nájemní smlouva byla uzavřena bez souhlasu obecního úřadu a že podnájemní smlouvou jsou předmětné prostory pronajímány k účelu, ke kterému nejsou stavebně určeny, žalobkyni známa již při uzavření těchto smluv (viz skutková zjištění, jež nelze v dovolacím řízení úspěšně zpochybnit). Odvolací soud se tak při posouzení začátku běhu subjektivní promlčecí doby od ustálené judikatury neodchýlil.“

O ÚS ČR sp. zn. III. ÚS 258/03 - Přijetí závěrů obecního soudu o obsahu právního úkonu (smlouvy) je posouzením právním, představuje autoritativní interpretaci právně relevantního projevu soukromé vůle, není tedy zjištěním skutkovým, nýbrž činěním právních poznatků (viz shodně usnesení sp. zn. III. ÚS 280/03 <<http://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?documentId=njptembqgnpws2ljl52xgxzshaya>>). Skutkovými jsou v této souvislosti toliko zjištění faktuální (nikoli ale zjištění povinnosti), čili zjištění samotné existence právního úkonu, identifikace jeho subjektů, je-li učiněn v písemné formě, ověření pravosti listiny, konstatování znění textu apod.

O NS ČR sp. zn. 33Odo/1688/2005 - již v rozsudku ze dne 29. října 1999, sp. zn. 2 Cdon 1548/97 <<http://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?documentId=njptcojzg5ptex3dmrxw4xzrgu2dq>>, uveřejněném ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod č. R 73/2000, vyslovil Nejvyšší soud ČR názor, že zjišťuje-li soud obsah smlouvy, a to i pomocí výkladu projevů vůle, jde o skutkové zjištění, zatímco dovozuje-li z právního úkonu konkrétní práva a povinnosti účastníků právního vztahu, jde již o aplikaci práva na zjištěný skutkový stav, tedy o právní posouzení. Obdobně v rozsudku ze dne 31. října 2001, sp. zn. 20 Cdo 2900/99 <<http://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?documentId=njptembqgfpemc7mmsg6xzshedyaxzzhe>>, publikovaném v časopise Soudní judikatura pod č. 46/2002, uvedl dovolací soud, že činí-li soud z obsahu smlouvy (případně z dalších pramenů) zjištění o tom, co bylo jejími účastníky ujednáno, dospívá ke skutkovým zjištěním; vyvozuje-li poté, jaká

práva a povinnosti odtiaľto pro účastníky vyplývajú, formuluje závery právni, resp. jde o právní posouzení věci.

O KS v Trenčíne sp. zn. 17Co/341/2017 - Vedomosť o tom, že zmluva neobsahuje údaje podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. je potrebné na strane žalobkyne viazať k okamžiku podpisu zmluvy. Podpis predstavuje prejav súhlasu s písomným právnym úkonom. Ako prejav súhlasu teda logicky zahŕňa aj prejav znalosti obsahu. Pre posúdenie okamžiku vzniku vedomosti žalobkyne o tom, že žalovanému uhrádza platby nad rámec poskytnutej istiny je významné, kedy žalobkyňa preukázateľne získala informácie, na základe ktorých si mohla urobiť dostatočný úsudok o tom, že jej platby titulom predmetnej úverovej zmluvy presiahli v úhrne výšku istiny úveru poskytnutej zo strany žalovaného. Tým, že splátky úveru uhrádza sám dlžník v jemu známej výške, je možné úsudok o okamžiku zaplatenia sumy zodpovedajúcej istine urobiť na základe jednoduchého matematického výpočtu. Preto sa dlžník musí dozvedieť o tom, že platí veriteľovi nad rámec poskytnutej istiny súčasne s okamihom, kedy uhradí splátku, ktorou poskytnutú istinu preplatí.

Koniec koncov aj KS v PO vo veci sp. zn. 11Co/46/2017 uviedol - V danom prípade by bola zachovaná len premlčacia doba za predpokladu, že zo strany žalovaného išlo o úmyselné bezdôvodné obohatenie sa. Pri úmyselnom bezdôvodnom obohatení sa musí byť nespochybniteľným spôsobom preukázaný úmysel, a to či už priamy alebo nepriamy, smerovaný k bezdôvodnému obohacovaniu sa, a musí existovať v čase získania bezdôvodného obohatenia. O zákonných nedostatkoch spotrebiteľskej zmluvy sa žalobkyňa mohla dozvedieť z platnej právnej úpravy a takto hájiť svoje práva. Aj odvolací súd sa stotožnil s námietkou žalovaného, že nárok je premlčaný uplynutím tak subjektívnej, ako aj objektívnej premlčacej lehoty a žalobu v tejto časti zamietol pre nepreukázanie úmyslu žalovaného bezdôvodne sa obohatiť.

8.2. Podľa okresného súdu teda v prípade, ak bezdôvodné obohatenie má vzniknúť na základe nedostatku zákonných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere, tak skutkové okolnosti svedčiacie o bezdôvodnom obohatení má spotrebiteľ k dispozícii už uzavretím vadnej zmluvy v spojení s preplatením úveru. Premlčacia lehota by tak začala plynúť dňom nasledujúcim po dni splátky, ktorou bola preplatená poskytnutá istina.

8.3. Pre subjektívnu premlčaciu lehotu v prejednávanej veci je však dôležité nasledujúce: Súd už viackrát vyjadril námietky voči „Prehláseniu“ Združenia na ochranu spotrebiteľa HOOS, na základe ktorého by sa spotrebiteľ mal dozvedieť o bezdôvodnom obohatení. Toto je totiž formulované všeobecne bez toho, aby sa z neho spotrebiteľ dozvedel aké konkrétne bezúročnosť a bezpoplatkovosť spôsobujúce nedostatky má mať posudzovaná zmluva. Uvedený záver je potvrdzovaný aj poslednou vetou prehlásenia, že spotrebiteľ sa má obrátiť na advokáta za účelom právneho posúdenia veci.

8.4. V prejednávanej veci je zrejmé, že žalobca sa na združenie HOOS obrátil v máji 2015 a po predložení úverovej zmluvy dňa 21.09.2016 bol informovaný o bezdôvodnom obohatení. Tento dátum korešponduje s tým, že v 06/2016 žalovaný zaslal žalobcovi kópiu posudzovanej zmluvy a platobnú históriu. V snahe zabrániť účelovým odvolacím námietkam vykonal súd dokazovanie iným „Prehlásením“, z ktorého je zrejmé, že dátum jeho vydania korešponduje s dátumom, kedy združenie malo spotrebiteľa informovať o bezdôvodnom obohatení. Za rovnakým účelom súd vypočul aj žalobcu, ktorý opakovane a výslovne uviedol, že o bezdôvodnom obohatení sa dozvedel v 09/2016. Potom však subjektívna premlčacia lehota bezdôvodného obohatenia začala plynúť najneskôr koncom mesiaca 09/2016 (a nie od dátumu vystavenia „Prehlásenia“ dňa 29.01.2018) a uplynula koncom mesiaca 09/2018. Žaloba podaná dňa 14.10.2018 je tak podaná po uplynutí premlčacej lehoty a vzhľadom na vznesenú námietku premlčania zo strany žalovaného, bolo nutné žalobu zamietnuť a to aj bez potreby skúmania tvrdených nedostatkov zmluvy.

9. Neprijateľnosť zmluvnej podmienky.

Pri svojom rozhodovaní vychádzal súd z nasledujúcich právnych predpisov a právnych úvah:

9.1. Pokiaľ ide o naliehavý právny záujem týkajúci sa určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok, tento má súd za daný a z hľadiska právnej argumentácie poukazuje na závery

KS v Prešove vo veci sp. zn. 18Co/120/2017 - „Za nesprávny právny záver považuje názor súdu prvej inštancie o nemožnosti rozhodnúť o neprijateľnosti zmluvnej podmienky v individuálnom spotrebiteľskom vzťahu v zmysle ust. § 298 CSP žalobami upravenými v ust. § 137 písm. c) a d) CSP. Z ust. § 137 CSP je možné vyvodiť nepochybný záver, že obsahuje iba demonštratívny výpočet žalôb. Pokiaľ súd prvej inštancie poukázal na stranu 1037 komentára k CSP vypracovaného autormi Števcík a spol., vydavateľstvom B.H. Beck, tento obsahuje iba domnienku autora komentára k ust. § 298 CSP, že napriek demonštratívne výpočtu žalôb v ust. § 137 CSP už ust. § 298 CSP vylučuje podanie žaloby iba o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky v individuálnom spotrebiteľskom vzťahu bez súčasného podania žaloby o plnenie. Tomuto záveru odporuje i znenie ust. § 298 ods. 1 CSP,

v zmysle ktorého môže súd v rozsudku v spotrebiteľskom spore aj bez návrhu určiť, že zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Uvedené zákonné ustanovenie podľa názoru odvolacieho súdu teda umožňuje, aby sa spotrebiteľ aj v individuálnom spotrebiteľskom spore domáhal určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky bez súčasne uplatneného nároku na plnenie z neprijateľného zmluvného dojednaní. Záveru súdu prvej inštalácie o nemožnosti domáhať sa určenia neprijateľnej zmluvnej podmienky bez súčasne uplatneného nároku na plnenie nezodpovedá ani zákonná konštrukcia ust. § 298 ods. 2 CSP, v ktorom sa iba ukladá povinnosť súdu uviesť vo výroku rozhodnutia znenie neprijateľnej zmluvnej podmienky v prípade, ak určil niektorú zo zmluvných podmienok k spotrebiteľskej zmluve za neprijateľnú alebo priznal akékoľvek plnenie z uvedenej neprijateľnej zmluvnej podmienky. V danom prípade nie je možné stotožniť sa so záverom súdu prvej inštalácie o absencii naliehavého právneho záujmu žalobkyne na určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky v zmysle ust. § 137 písm. c) CSP. V danom prípade bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno vo vzťahu k preukázaniu naliehavého právneho záujmu nespočíva na žalobkyňi, keďže tento vyplýva priamo zo zákona. Zo samotného zákonného ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka vyplýva právny záujem žalobkyne ako spotrebiteľky na určenie neplatnosti neprijateľnej zmluvnej podmienky, ktorá spôsobuje nerovnováhu v postavení účastníkov tohto konania a predmetnej spotrebiteľskej zmluvy. NS SR sp. zn. 6Ndc/20/2016 - Zavedenie osobitného konania podľa § 301 C. s. p. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/>> neznamená, že spotrebiteľ sa nemôže domáhať neprijateľnosti zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve. Právo súdu vysloviť v konkrétnom prípade neprijateľnosť zmluvnej podmienky ostalo aj po nadobudnutí účinnosti C.s.p. zachované, ale na rozdiel od rozhodnutia vydaného v konaní podľa § 301 a nasl. C.s.p. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/>> len s účinkami inter partes.

NS SR sp. zn. 8Cdo/483/2014 - Žalobca v postavení spotrebiteľa má zákonné právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vyplývajúce z § 3 ods. 3 zák. č. 250/2007 Z.z. z čoho taktiež naliehavý právny záujem na požadovanom určení vyplýva.

9.2. Podľa § 53 ods.1 OZ (v znení účinnom ku dňu uzavretia úverovej zmluvy) - Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka").

Podľa § 53 ods.4 OZ - Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 298 ods.1 C.s.p. - Súd môže v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu, aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou je neprijateľná; v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

Podľa § 298 ods.2 C.s.p. - Ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takej zmluvnej podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takej zmluvnej podmienky alebo mu na základe takej zmluvnej podmienky uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

9.3. Žalobca sa domáhal vyhlásenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky v znení uvedenom pri reprodukcii jeho žaloby. Súd vedený aktuálnym rozhodnutím KS v Prešove č.k. 1Co/55/2018 - 134 vyzval žalobcu, aby uviedol konkrétne dôvody neprijateľnosti zmluvnej podmienky. Žalobca uviedol - chcem vyskúšať, držať sa právneho názoru obsiahnutého v publikácii Komentár k OZ od vydavateľstva C.H.Beck. Keďže súd uvedený komentár k dispozícii nemá a jeho výňatok žalobca nezaslal, nemôže sa k tam uvedenému právnenému názoru vyjadriť.

9.4. Okresnému súdu je známy aj rozsudok KS v Prešove sp. zn. 11Co/33/2017, ktorým bolo určené, že zmluvná podmienka uvedená v zmluve č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.X.XXXX uzavretá medzi A. Ú. S., X.O., S., a W. T. v časti VI. bod 2 „Súhlasím so spracovaním mojich osobných údajov v rozsahu uvedenom v tejto Žiadosti Bankou alebo CFH a ďalšími subjektmi uvedenými v Obchodných podmienkach pre vydanie a používanie kreditných platobných kariet vydávaných A. Ú. S., a.s., alebo CFH poverenými osobami uvedenými ma internetovej stránke Banky alebo CFH, za účelom overovania mojej úverovej spôsobilosti, kontroly rizika budúcich obchodov, plnenia Zmluvy a ďalších účelov uvedených v OP. Súhlas udeľujem v súlade so zákonom č. 428/2002 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2002/428/>> Z.z. na dobu 10 rokov od podpisu žiadosti. V prípade vzniku záväzkového vzťahu súhlas udeľujem na dobu trvania záväzkového vzťahu a na dobu 10 rokov od zániku tohto záväzkového vzťahu, pričom svoj súhlas som oprávnený odvolať najskôr po jednom roku od

zániku predmetného záväzkového vzťahu alebo od udelenia súhlasu pre prípad, že zmluva nevznikne, a to písomným vyhlásením doručeným Banke a Správcovi“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

9.5. Tu je potrebné uviesť, že citovaná zmluvná podmienka sa podstatne odlišuje od zmluvnej podmienky prejednávanej v tejto veci a to jednak dobou udelenia súhlasu a jednak množstvom subjektov, ktoré môžu s osobnými údajmi nakladať.

10. Krajský súd v Prešove vo veci sp. zn.1Co/55/2018 uviedol:

14. Súd prvej inštancie vyhovel žalobe čo do určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky, keď určil, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o poskytnutí pôžičky č. 7103328, z 23.12.2011, v Časti VII. Klient, v znení „Súhlasím, aby CFH poskytla moje osobné údaje a údaje uvedené v tejto Zmluve (ďalej len "údaje a informácie") aj svojej ovládajúcej osobe Všeobecnej úverovej banke, a.s. (VÚB, a.s.) a jej dcérskym spoločnostiam, spoločnosti Intesa Sanpaolo, Taliansko za účelom interného výkazníctva, zvýšenia kvality mne poskytovaných služieb a ponuky služieb a produktov týchto spoločností patriacich do skupiny s úzkymi väzbami k VÚB, a.s., a to v rozsahu údajov uvedených v tejto Zmluve na dobu 10 rokov od podpisu Zmluvy, pričom som oprávnený odvolať svoj súhlas najskôr po jednom roku od udelenia súhlasu pre prípad, že Zmluva nevznikne, a to písomným oznámením doručeným na adresu: Consumer Finance Holding, a. s.. Hlavné námestie 12, 060 01 Kežmarok. Potvrdzujem dobrovoľnosť tohto súhlasu. Súhlasím, aby CFH poskytovala moje osobné údaje v rozsahu identifikačných údajov uvedených v tejto Zmluve, údajov týkajúcich sa mojich záväzkových vzťahov medzi mnou a CFH a údajoch o plnení mojich záväzkov vyplývajúcich z týchto vzťahov a za účelom uvedeným v Informácii podľa § 10 Zákona (ďalej len „Informácia“) prevádzkovateľovi Non Banking Credit Bureau, záujmové združenie právnických osôb, v skratke NBCB, identifikačné číslo: 420 534 04, so sídlom Cintorínska 21, 811 08 Bratislava, zapísané v registri záujmových združení právnických osôb vedenom Krajským úradom v Bratislave. Svoj súhlas udeľujem po dobu 5 rokov v prípade neakceptácie návrhu Zmluvy jednou zo zmluvných strán. V prípade vzniku zmluvného vzťahu svoj súhlas udeľujem na dobu 10 rokov po uhradení všetkých mojich záväzkov voči CFH v súlade s platnou právnou legislatívou. Tento súhlas je možné odvolať len za podmienky, že v lehote stanovenej týmto súhlasom sa hodnoverne preukáže ich nezákonné spracúvanie a tým porušovanie mojich práv a právom chránených záujmov ako dôsledku takéhoto spracúvania“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

15. Výrok o určení neprijateľnosti zmluvnej podmienky však súd prvej inštancie odôvodnil iba vecne, nie však právne, keď súd prvej inštancie necituje žiadne ustanovenie zákona o ochrane osobných údajov platného v čase uzavretia úverovej zmluvy, s ktorým by bola predmetná zmluvná podmienka v rozpore, čím je rozsudok v tejto časti nepreskúmateľný.

17. Ako už bolo uvedené vyššie, súd prvej inštancie necituje žiadne ustanovenie zákona o ochrane osobných údajov platného v čase uzavretia úverovej zmluvy, s ktorým by bola predmetná zmluvná podmienka v rozpore, čím došlo nesprávnym procesným postupom súdu prvej inštancie (neodôvodnením rozhodnutia v súlade so zákonnými požiadavkami) k znemožneniu stranám realizovať ich procesné právo na vysvetlenie dôvodov rozhodnutia v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, pričom s poukazom na mieru zlyhania súdu prvej inštancie, keď rozhodnutie o uvedenom žalobnom nároku vôbec právne neodôvodnil, nie je možné tento nedostatok napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

18. S poukazom na vyššie uvedené, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutej časti t.j. vo výroku o určení neprijateľnosti zmluvnej podmienky, včítane závislého výroku o náhrade trov konania s použitím ust. § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil a podľa § 391 ods. 1 CSP v rozsahu zrušenia vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie.“

11. Prejednávaná zmluvná podmienka nie je podľa súdu neprimeraná, keďže súhlas sa udeľuje pre NBCB ako prevádzkovateľa Nebankového registra klientskych informácií. Jeho vytvorenie bolo výsledkom toho, že nebankovky nemali prístup do bankových registrov a preto si vytvorili vlastný register ako podporný prostriedok pre overovanie bonity klientov. Súhlas sa týkal informácií uvedených v zmluve (meno + priezvisko, rodinný stav, osobné pomery, zamestnanie, výška príjmu), ktorých rozsah považuje súd za primeraný. Rovnako lehotu 5 rokov považuje súd za primeranú. V prípade nezákonného spracúvania osobných údajov mohol byť súhlas kedykoľvek odvolaný.

11.1. Taktiež sa nepreukázalo tvrdenie žalobcu, že o napádanej zmluvnej podmienke nevedel, keďže je opatrená v rámci zmluvy jeho osobitným podpisom a osobitným podpisom je opatrený aj „Súhlas a podmienky spracúvania osobných údajov“ na druhej strane zmluvy o úvere.

11.2. Pri posudzovaní, či určitá zmluvná podmienka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sa príkladmo vychádza z nasledujúcich kritérií

- porovnanie dispozitívnych zákonných ustanovení a zmluvných podmienok,
- primeranosť a poctivosť zmluvnej podmienky,

- okolnosti uzavretia zmluvy a všetky ďalšie zmluvné ustanovenia,
- akým spôsobom môže zmluvná podmienka privodiť spotrebiteľovi ujmu,
- formulácia zmluvnej podmienky z hľadiska gramatického (jej jasnosť a pod.),
- či posudzovaná zmluvná podmienka významne vychyluje práva a povinnosti v zmluvnom vzťahu v prospech dodávateľ,
- posúdenie, či ide o sankčné ustanovenie alebo, či s porušením zmluvnej podmienky je spojená sankcia a pod.

11.3. Ako vyplýva z vyššie uvedeného posudzovanie neprijateľnosti zmluvnej podmienky je zložitý proces, ktorého vykonanie nemožno vyžadovať u spotrebiteľa ale zo strany advokáta by aspoň čiastočne vykonaný byť mal.

11.4. Súd teda nepovažuje napádanú zmluvnú podmienku za neprimeranú, pričom dáva do pozornosti aj názor KS v Prešove vyslovený vo veci sp. zn. 24Co/102/2017 dňa 29.11.2018, podľa ktorého v individuálnom spotrebiteľskom spore „Skúmanie neprijateľnosti zmluvnej podmienky má preto význam iba v prípade, ak súd dospeje k záveru, že takáto zmluvná podmienka bráni priznaniu plnenia, na ktoré by inak vznikol nárok.“ V prejednávanej veci zmluvná podmienka priznaniu žiadneho plnenia v prospech žalobcu nebránila a navyše aj pri trvaní zmluvného vzťahu bola ďalej neuplatniteľná z dôvodu uplynutia času.

12. Podľa § 251 C.s.p. - Trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

Podľa § 255 ods.1 C.s.p. - Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 255 ods.2 C.s.p. - Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa § 257 C.s.p. - Výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 262 ods.1 C.s.p. - O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

12.1. V konaní bol plne úspešný žalovaný, preto mu patrí náhrada trov konania v rozsahu 100%. Žalobca netvrdil a už vôbec nepreukázal, že súd dané skutočnosti odôvodňujúce nepriznanie náhrady trov konania podľa § 257 C.s.p. Súd odmieta, aby týmto dôvodom bolo samotné postavenie žalobcu ako spotrebiteľa.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie. Podľa § 359 C.s.p. - Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na Okresnom súde Prešov v dvoch (2) vyhotoveniach.

Podľa § 363 C.s.p. - V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 C.s.p. - Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 C.s.p. - (1) Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

(2) Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

(3) Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 C.s.p. - Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak žalovaný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, žalobca môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.